

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/108/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814200628
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814200628.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: S. M., bytom D. XX a H. O., bytom M., U. XXX/X, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca mal. dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 23. apríla 2014, č.k. 9P/3/2014-22 v spojení s opravným uznesením zo dňa 10.09.2014, č. k. 9P/3/2014-31, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením zo dňa 10.09.2014 z r u š u j e a vec v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 11.04.2011, č. k. 12P/8/2011 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú D. O. od 01.01.2014 na sumu 85 eur mesačne. Zročné výživné za obdobie od 01.01.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 150 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok, až do zaplatenia. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že od posledného určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane oboch rodičov, keď otcovi pribudla vyživovacia povinnosť vo vzťahu k synovi, o ktorého sa však stará osobne spolu s manželkou poberajúcou rodičovský príspevok. Pomer otca sa zmenili v tom, že sa zamestnal, má pravidelný mesačný príjem. Matke maloletej zostala faktická starostlivosť o maloletú, spočívajúca v zabezpečovaní jej základných životných potrieb. Pomer matky sa zmenili v tom, že sa tiež zamestnala, čím sa zvýšil jej príjem a zároveň sa jej zvýšili náklady na stravu, bývanie a oblečenie pre maloletú, keďže od posledného rozhodovania o výživnom uplynuli 3 roky. Pomer maloletej zostali v zásade na rovnakej úrovni ako pri poslednom rozhodovaní o výživnom, je naďalej v predškolskom veku. Na základe týchto zmien súd uložil otcovi dieťaťa povinnosť platiť na výživu maloletej výživné v sume 85 eur mesačne od 01.01.2014, keďže podľa správy z úradu práce sa tento zaevidoval ako uchádzač o zamestnanie až 27.02.2014, teda bol dobrovoľne nezamestnaný a nevyvinul žiadne úsilie na to, aby sa zamestnal a zabezpečil si príjem. Otec predložil dohodu o pracovnej činnosti zo dňa 07.03.2014, z ktorej vyplýva, že má možnosť pri pracovnom čase 40 hodín týždenne zarobiť mesačne 368 eur. Zročné výživné za obdobie od 01.01.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 150 eur súd povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným. Ďalej súd uviedol, že pri takto určenom výživnom bude príjem do domácnosti otca maloletej, ktorá je tvorená iba jeho osobou, vo výške približne 385 eur mesačne a príjem v domácnosti matky vo výške asi 518 eur mesačne, čo matke maloletej umožní po zohľadnení toho, že zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú, zabezpečiť jej zvýšené potreby vyplývajúce predovšetkým zo štúdia maloletej na strednej škole a z toho, že v prípade maloletej ide o dospelávajúcu osobu, ktorej náklady na základné životné potreby sa rovnajú nákladom dospelého človeka. Ďalej súd uviedol, že neboli dôvodné námietky otca proti zvýšeniu výživného, vyplývajúce z jeho tvrdení o výdavkoch na bývanie, spočívajúcich v úhradách splátok hypotekárneho úveru a úhradách

nákladov spojených s užívaním bytu, keďže je zrejmé, že otec maloletej obýva a financuje vlastníctvo 3-izbového bytu, čo nezodpovedá rozumne odôvodniteľným potrebám domácnosti, ktorá je tvorená iba ním samým. V súvislosti so zvýšením výživného na čiastku 135 eur mesačne už zročné výživné za obdobie od 01.10.2011 do konca mesiaca februára 2012 predstavuje 45 eur a za 5 mesiacov je to 225 eur, ktoré je otec maloletej povinný zaplatiť matke do 3 dní od doručenia rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v spojení s opravným uznesením podal včas odvolanie otec mal. dieťaťa, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že súd návrh na zvýšenie výživného zamietne a ponechá výživné v pôvodnej výške v sume 35 eur. Uviedol, že on bol v čase od 18.03.2014 do 13.06.2014 zamestnaný, ale v skúšobnej dobe bol s ním skončený pracovný pomer a opäť sa stal nezamestnaným. Poukázal na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi H. pochádzajúcemu z manželstva. Býva so svokrovcami vo X. v 1-izbovom byte a má finančné ťažkosti. Uvedomuje si svoju zodpovednosť, nesúhlasí však s výškou zvýšenej vyživovacej povinnosti, pretože v súčasnosti nemá žiadny príjem. Po doručení opravného uznesenia otec maloletej v podaní zo dňa 23.09.2014 uviedol, že od 25.06.2014 je evidovaný ako nezamestnaný na úrade práce, nemá žiadny príjem, s manželkou a mal. synom sú v nepriaznivej sociálnej situácii, bez prístrešia a boli nútení na dobu určitú vyhľadať prístrešie v útulku v meste X., kde sa nachádzajú od 12.09.2014. Do súčasnej doby žili iba z rodičovského príspevku jeho manželky v sume 203,20 eur, ktorý však manželka poberala iba do mesiaca august 2014, keďže mal. H. dovŕšil 3 roky. V mesiaci september sa budú uchádzať o dávku v hmotnej núdzi na príslušnom úrade práce. Je si vedomý, že náklady na zabezpečenie starostlivosti o školopovinné dieťa sú vysoké, avšak v súčasnosti nie je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať vyššou sumou.

K podanému odvolaniu otca mal. dieťaťa sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že od posledného rozhodovania o výživnom je maloletá o 3 roky staršia, v čase určenia výživného bola matka na rodičovskej dovolenke a maloletá bola s matkou doma. V súčasnej dobe maloletá navštevuje materskú školu v D., kde matka pravidelne mesačne platí poplatky. Od septembra by mala maloletá navštevovať základnú školu. Matka s maloletou žije sama, pracuje mimo bydliska a pri starostlivosti jej pomáha stará matka maloletej. Matka prispieva starej matke na poplatky za bývanie, mesačne 60 eur. Od poslednej úpravy výživného sa teda zvýšili bežné každodenné potreby maloletej - oblečenie, obuv, strava, drogéria a iné. Otec o dcéru neprejavuje žiadny záujem. Maloletá nenavštevuje domácnosť otca ani počas víkendov, kedy by mal na dcéru zvýšené výdavky. Sú toho názoru, že je v záujme mal. D., aby si otec našiel zamestnanie a dokázal zabezpečiť potreby jeho terajšej rodiny a aj zvýšené potreby mal. D..

K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila aj matka maloletej, ktorá žiadala rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na to, že maloletá začne od septembra navštevovať základnú školu a výživné v sume 35 eur mesačne na ňu nepostačuje. Aj ona je v skúšobnej dobe do 31.08.2014 a rovnako ako aj otec môže ísť o prácu. Jej doterajší príjem taktiež nepostačuje na krytie všetkých nákladov, je rada, že jej matka si nežiada za nájom bytu a za opatrovanie dcéry žiadne peniaze. Podľa jej názoru je otec schopný nájsť si prácu aj mimo bydliska, keďže o jeho dieťa sa môže postarať manželka, ona je však na dcéru sama a je rada, že jej v starostlivosti pomáha matka.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií uvedených v ust. § 62 Zákona o rodine.

Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine). V prípade, ak súd zistí významnú zmenu v pomeroch rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného, a to v rozsahu, ktorý zodpovedá kritériám v zmysle ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 11.04.2011, č. k. 12P/8/2011-23 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola mal. D. O. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec dieťaťa sa zaviazal platiť na jej výživu mesačne sumu 35 eur k rukám matky dieťaťa, mesačne vždy vopred, najneskôr do 20. dňa v mesiaci s tým, že zameškané výživné vo výške 320 eur súd povolil otcovi splácať v 5-eurových mesačných splátkach od apríla 2011. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 16.05.2011. V tej dobe bola matka mal. dieťaťa na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. V čase posledného rozhodovania o výživnom bol otec mal. dieťaťa nezamestnaný, nemal žiadny príjem, privyrábal si iba na brigádach. Dňa 12.03.2012 podala matka maloletej návrh na zvýšenie výživného na maloletú na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2012. Po oboznámení pomerov na strane otca mal. dieťaťa, ktorý bol v tej dobe naďalej nezamestnaný, pričom od 24.01.2011 bol zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti u Q. F., bytom Q., kde jeho priemerný mesačný príjem bol 135 eur mesačne, vzala návrh na zvýšenie výživného späť a Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 21.06.2012, č. k. 8P/31/2012-28 konanie zastavil. Následne dňa 17.01.2014 podala matka mal. dieťaťa návrh na zvýšenie výživného, ktorým sa domáhala s účinnosťou od 01.01.2014 zvýšenia výživného na maloletú zo sumy 35 eur na 200 eur mesačne, s poukazom na tú skutočnosť, že maloletej sa zvýšili náklady na výživu a od nového školského roka začne navštevovať už základnú školu, pričom ona je nezamestnaná a má problém si nájsť vhodné zamestnanie. V priebehu konania od marca 2014 sa matka zamestnala, pričom jej predpokladaný zárobok bol 350 eur mesačne. Otec v konaní poukázal na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi z manželstva, narodenému v roku 2011, ktorý od septembra 2014 začne navštevovať materskú školu, manželka je s ním na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok a k svojim pomerom uviedol, že od 19.03.2014 je zamestnaný v S. službách mesta X. a jeho priemerný zárobok je 368 eur. V konaní súhlasil so zvýšením výživného na maloletú na 50 eur mesačne.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že tento nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku. Vydaný rozsudok má vo výroku, ako aj v odôvodnení samotného rozsudku také vady, ktoré spôsobujú jeho zmatečnosť a nepresvedčivosť. V samotnom výroku súd prvého stupňa pochybil, pokiaľ zvýšil vyživovaciu povinnosť otca s účinnosťou od 01.01.2014 na sumu 85 eur mesačne, pričom neuviedol, do ktorého dňa v mesiaci je výživné splatné. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine sa totiž výživné platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Určiť vo výroku konkrétny deň v mesiaci, do ktorého je výživné splatné, je potrebné aj z dôvodu určenia zročnosti výživného, ktorá k tomuto dňu nastáva. V predmetnej veci súd prvého stupňa zročné výživné vyčíslil v sume 150 eur mesačne, uviedol, že ide o zročné výživné za obdobie od 01.01.2014 do vyhlásenia rozsudku, pričom rozsudok v danej veci bol vyhlásený 23.04.2014. V prípade, že by bola splatnosť výživného určená do 15-teho, resp. aj 20-teho dňa v mesiaci, bol by takýto výrok o zročnom výživnom správny, avšak v prípade, ak výživné by bolo splatné k 25-temu dňu v mesiaci, už bolo potrebné nedoplatok na zročnom výživnom určiť vo výške 200 eur. K akému dňu je teda výživné splatné, nie je zrejme ani z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa. Ďalej, pokiaľ ide o samotné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa ohľadne zvýšenia vyživovacej povinnosti a zročnosti výživného, toto sa nachádza na strane 3 v predposlednom odseku rozsudku. S výrokom rozsudku následne nekorešponduje ďalší odsek na strane 3, ako aj strana 4 rozsudku súdu prvého stupňa, kde sú konštatované celkom iné pomery rodičov dieťaťa, predovšetkým nereálny príjem matky dieťaťa, ale aj otca, iný vek a náklady dieťaťa, ako aj bytové pomery otca dieťaťa a rovnako aj nesprávny dlh na zročnom výživnom za nesprávne obdobie. Uvedené odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa je takto zmatečné.

S poukazom na uvedené pochybenia súdu prvého stupňa bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude s poukazom aj na dôvody uvedené v odvolaní otca mal. dieťaťa doplniť dokazovanie ohľadne pomerov otca mal. dieťaťa, ale aj maloletej, ktorá od septembra 2014 navštevuje základnú školu, vzhľadom k odstupu času doplniť dokazovanie aj ohľadne pomerov matky mal. dieťaťa a po zistení všetkých skutočností potrebných pre rozhodnutie vo veci súd prvého stupňa svoje rozhodnutie riadne zdôvodní, pričom jeho rozhodnutie musí spĺňať náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.